

CARTE BLANCHE

Høringssvar til ekspertutvalget rapport om regionreform og oppgavedeling.

Vi viser til høringsbrev av 9. februar 2018 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om rapport fra ekspertutvalget som har vurdert nye oppgaver til fylkeskommunene.

Carte Blanche AS er medlem i Norsk teater- og orkesterforening. Vi viser til foreningens høringssvar datert 20. april for samlede og overordnede synspunkt på ekspertutvalgets rapport, som styret i Carte Blanche slutter seg til.

Imidlertid står Carte Blanche i en særstilling blant institusjonene under post 71 Region- og landsdelsinstitusjoner, og vi ønsker derfor å utdype Carte Blanche sine synspunkter i et eget høringssvar.

Om Carte Blanche

Carte Blanche ble etablert som offentlig finansiert kompani i Bergen i 1989, etter et Stortingsvedtak om å opprette et offentlig kompani for samtidsdans lokalisert i Bergen. Kompaniet er det eneste faste dansekompaniet utenfor Oslo, og ett av to nasjonale kompani, sammen med Nasjonalballetten.

I følge Carte Blanche sine vedtekter er selskapets formål formulert slik:

Carte Blanche A/S er et aksjeselskap med formål å utvikle og formidle samtidsdans og annen beslektet virksomhet. Som nasjonalt kompani for samtidsdans skal selskapet produsere og presentere forestillinger av høyeste kvalitet laget av norske og internasjonale, anerkjente og nye koreografer innen samtidsdans. Selskapet har et nasjonalt og regionalt ansvar for å formidle samtidsdans til et mangfoldig publikum og å bidra til å utvikle kunnskapen om norsk samtidsdans internasjonalt gjennom å arbeide for internasjonal anerkjennelse og tilstedeværelse.

Carte Blanche er eid av den norske stat (70%), Hordaland fylkeskommune (15%) og Bergen kommune (15%).

Selskapets virksomhet

Carte Blanche har 30 fast ansatte, av disse er 14 dansere. Selskapet produserer to nye produksjoner årlig, og turnere disse, og tidligere produksjoner nasjonalt og internasjonalt, i tillegg til forestillinger i Bergen og Hordaland.

Det er et mål å vise 1/3 av forestillingene lokalt/regionalt, 1/3 på turné nasjonalt og 1/3 internasjonalt.

Selskapet har flere ganger søkt om, og fått innvilget, økt statlig driftstilskudd knyttet til den nasjonale og internasjonale turnévirksomheten.

De siste 5 årene har selskapet i gjennomsnitt vist 61 forestillinger årlig (inkludert skoleforestillinger gjennom DKS-ordningen), fordelt på 28 forestillinger i Bergen/Hordaland, 23 forestillinger på turné i Norge og 10 internasjonale gjestespill. Publikum har i gjennomsnitt disse 5 årene fordelt seg på ca. 3 700 i Bergen, ca. 6 300 på turné i Norge og ca. 4 800 på internasjonale gjestespill.

CARTE BLANCHE

Selskapet har de siste årene arbeidet for langsiktige samarbeidsavtaler med faste spillesteder i Norge, for slik å kunne arbeide med lokal og nasjonal publikumsutvikling i et mer langsiktig perspektiv. Disse faste spillestedene inkluderer Den Norske Opera & Ballett i Oslo (der kompaniet de siste årene også har lagt premieren på en av de to nye produksjonene), Dansens Hus i Oslo, Hamar kulturhus, Kilden Teater og konserthus i Kristiansand, Sandnes kulturhus, Stavanger Konserthus, Teateret Vårt i Molde, Trøndelag Teater i Trondheim, Stormen konserthus i Bodø, Hålogaland Teater i Tromsø og Dansefestival Barents i Hammerfest. Kompaniet har også flere ganger gjestet Festspillene i Harstad.

I tillegg til forestillingene tilbyr selskapet ulike åpne publikumsarrangement samt workshops med selskapets dansere og gjestelærer, både lokalt/regionalt, men også på turné nasjonalt og internasjonalt. I 2017 ble 14 av selskapets 27 workshops gjennomført utenfor Bergen/Hordaland.

Carte Blanche i et nasjonalt perspektiv

Selskapets virksomhet kan best sammenlignes med Riksteateret, der organisasjonen er lokalisert og produserer nye forestillinger på hjemstedsadressen, men der hovedtyngden av kompaniets forestillinger vises på turné utenfor egen region – fra Kristiansand i sør til Hammerfest i nord, i tillegg til de internasjonale gjestespillene. Hoveddelen av kompaniets publikum er også hjemmehørende utenfor hjemstedregionen. Det er dermed tydelig at Carte Blanche *ikke* i all hovedsak har et regionalt nedslagsfelt, slik ekspertutvalget beskriver scenekunstinstitusjonene. Ekspertutvalgets argumentasjon om at oppgaver så langt mulig bør legges til organ som er nærmest innbyggerne, eller brukerne av kulturtilbudet, blir meningsløst i Carte Blanche sitt tilfelle. Det er heller ikke å forvente at Hordaland fylkeskommune, eller det nye Vestland fylket, skal ha kunnskap om og kunne tilrettelegge for Carte Blanche sin virksomhet i Oslo, i Innland fylkene, i Agder fylkene, i Rogaland, Møre- og Romsdal, Trøndelag, Nordland og det nye fylket i Nord-Norge – samt selskapets internasjonale virksomhet.

Et delt regionalt ansvar mellom de ulike regionene som er mål for Carte Blanche sin virksomhet, er av åpenbare grunner lite hensiktsmessig.

Bygg og anlegg

Carte Blanche har i flere år vært lokalisert i midlertidige produksjons- og visningslokaler i Studio Bergen. Med bakgrunn i at huseier skal utvikle området og husleiekontrakten dermed ikke blir forlenget, har selskapets tre eiere siden 2015 i fellesskap arbeidet for å tilrettelegge Sentralbadet som scenekunsthus for Carte Blanche og BIT Teatergarasjen.

Med utgangspunkt i et omforent notat, utarbeidet i samarbeid mellom Kulturdepartementet, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune, ble det sendt søknad om tilskudd fra ordningen Nasjonale kulturbygg vinteren 2016 til prosjektet. I løpet av 2017 har Bergen kommune og Staten ved Kulturdepartementet bevilget samlet 2/3 av de nødvendige midlene til ombygging av Sentralbadet, med planlagt ferdigstilling våren 2021.

I fylkesrådmannens budsjettforslag for 2018 ble prosjektet omtalt på følgende måte:

CARTE BLANCHE

Dette prosjektet er mellom dei viktigaste kulturpolitiske sakene i den komande perioden. Hordaland fylkeskommune, Bergen kommune og staten er eigarar av Carte Blanche og må i samarbeid arbeide for å løyse saka om realisering av nye lokale for Carte Blanche og BIT Teatergarasjen. I 2017 løyvde staten v/ Kulturdepartementet 1/3-del av investeringa, inntil 230 mill. kr, frå ordninga Nasjonale kulturbygg.

Slik den økonomiske situasjonen for fylkeskommunen er framover, legg fylkesrådmannen til grunn at ein må vurdere kor stor del av dei samla kostnadene som eventuelt skal dekkast av Hordaland fylkeskommune. Som ein av eigarane av Carte Blanche er det likevel naturleg at fylkeskommunen deltek i det vidare arbeidet med å skaffe lokale.

Det er motteke søknader for til saman knapt 42,5 mill. kr. Prosjekta det er søkt om, har ein samla kostnad på nær 260 mill. kr. Dette understrekar at det er stor trong for midlar til mange prosjekt og gjer at fylkesrådmannen er skeptisk til å låse seg til eit stort prosjekt, Sentralbadet, for mange år framover.

Fylkestinget gjorde følgende vedtak i saken:

Fylkestinget vil medverka til at Carte Blanche/Bit Teatergarasjen får tilgang til øvingslokale og scene og vil gå i dialog med Bergen kommune og Stortinget for å finne ei løysing. Prosjektet vil krevja investeringsmidlar langt utover det fylkeskommunen har til disposisjon, staten må her ta sitt eigaransvar på 70%. Det vert løyvd 5 000 000 til dette arbeidet i 2018.

I ekstraordinær generalforsamling i Carte Blanche i mars 2018, ble det gjort følgende vedtak:

Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune er, basert på politiske drøftingar og tidlegare løyvingar, innstilt på å bidra til ei realisering av Sentralbadet scenekunsthuss. Val av finansieringsløysing vert fastsett ved handsaming i fylkestinget i juni 2018 og Bergen bystyre i juni 2018. Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune vil gå i nærare i dialog om saka.

Situasjonen rundt finansiering av Sentralbadet står i skarp kontrast til ekspertutvalgets påstand om at «Fylkeskommunene har også økonomisk bæreevne til å ivareta investeringer i bygg og anlegg.»

Konklusjoner og anbefalinger

En viktig begrunnelse for Carte Blanche sin eksistens og offentlige bevilgninger, er kompaniets nasjonale turnéansvar og nedslagsfelt. Offentlig eierskap og finansiering av et profesjonelt kompani, med tariffbestemt lønn og arbeidsvilkår, er ressurskrevende og kan best forsvares i et nasjonalt perspektiv. Samtidsdans er fremdeles en «smal» kunstform i Norge, med kort historie. Grunnlaget for et rent regionalt kompani, med et rent regionalt nedslagsfelt er etter styrets oppfatning ikke tilstede pr. i dag.

Carte Blanche ser verdien av den tredelte eiermodellen selskapet har i dag. Under skiftende politiske klima, har den nasjonale, regionale og lokale forankringen bidratt til å sikre selskapets eksistens og utviklingsmuligheter. Samtidig kan dialogen mellom de tre eierne forbedres.

CARTE BLANCHE

Carte Blanche setter pris på den lokale og regionale forankringen i Bergen og på Vestlandet, og ønsker å videreutvikle selskapets tilstedeværelse og synlighet her, når nye lokaler legger til rette for det.

Vi tror også det er viktig for nasjonen som helhet at landsdekkende institusjoner, med nasjonalt oppdrag, også lokaliseres utenfor hovedstaden.

Etter Carte Blanche sitt syn, bør den kommende kulturmeldingen klargjøre premissene for en nasjonal kulturpolitikk, og legge føringer for fordelingen mellom lokalt, regionalt og nasjonalt ansvar for ivaretagelse og utvikling av infrastruktur innen kunst- og kulturfeltet.

Det landsdekkende nettverket av profesjonelle kunstinstitusjoner er uvurderlig for Norge som kulturnasjon, og «sameiet» mellom det nasjonale, regionale og lokale forvaltningsnivået bør etter vårt syn opprettholdes og videreutvikles.

Subsidiært, bør ansvar for og eierskap til Carte Blanche, på bakgrunn av selskapets landsdekkende oppdrag, i sin helhet overføres til staten.

Bergen, 26. april 2018

For styret i Carte Blanche

Tone Tjemsland
direktør

Carte Blanche AS

NORGES NASJONALE KOMPANI FOR SAMTIDSDANS
THE NORWEGIAN NATIONAL COMPANY OF CONTEMPORARY DANCE

A Nøstegaten 119, 5011 Bergen, Norway **ORG.NO** 957 214 479

T +47 55 30 86 81 **E** info@ncb.no

W www.carteblanche.no